

Universitätsbibliothek Wuppertal

Demosthenis Et Aeschinis, Principum Græciæ Oratorum Opera

Demosthenes

Aureliae Allobrogum, 1607

Exordia concionum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1565)

Particulæ
aliarum o-
rationum.

Cum verò, vt vniuersi videtis, multum in eis diff-
cultatis inest: vt ipsa negotiorum conditio patitur,
sic dare consilium, quod mihi rectissimum videbitur
conabor. Primum igitur illud statuendum est:
nihil eorum quæ bello gerendo occupati factitabatis,
deinceps vobis esse faciendum: sed omnia con-
traria potius. Nam si illa ratio perniciofa fuit: con-
sentaneum est, diuersam fore meliorem. Deinde
existimandum est: non eum qui vobis aut nihil, aut
exigua mandat, rectè dicere (videtis enim, dum ta-
les spes & orationes repubblicam) sed eum, qui ne-
glecto assentâdi studio, ea quæ opus sunt, & per que
susceptum dedecus aboleamus, factamq; iacturam
resarciamus, suadeat. Nâ si quidem ita comparatum
esset, vt quemadmodum molestæ orationes præter-
mitti, sic etiâres ipsæ quæ molestiam parunt, præ-
teriri possent: omnino esset ad gratiam concionan-
dum. Sin verborum blanditiæ cum rebus haud con-
gruentes, perniciem afferunt: turpe est sibi ipsum
fucum facere, & extrema demum virgente necessi-
tate, ea suscipere, quæ iam olim vtrò confecta esse
oportebat.

II. EXORDIUM.

Reprehen-
sio populi
perniciosa
oratoribus
auscultan-
tis.

Non idem statuere possum Athenienses, cum
Reip. nomē è vobis audio, & cum video quo-
modo vestrum quidam eius defensores tractare so-
leant. Rempublicam enim, id quod nostis omnes,
democratiam nominatis, sed quosdam, qui huic con-
traria dicunt, libentius à nonnullis audiri animadu-
uerto. Cuius rei minor causa quæ sit. Nunquid eos
hec sine mercede dicere putatis? At oligarchiarum,
quos isti defendunt, domini, * tacentibus etiam plus
darent. Nunquid hæc potiora creditis? Præstare igitur
vobis Oligarchia Democratia videtur. Nunquid
eos viros meliores iudicatis? Quis verò, qui contra
receptum Reipublicæ statum conciones habeat,
probus à vobis existimari iurè potest? Reliquam igitur
est, errare vos, dum in ista sententia sitis. Quæ
plaga vobis cauenda est, Athenienses: vt ne aliquan-
do ansam detis insidiatoribus: ac tum demum errasse
vos intelligatis, cum id vobis nihil iam proderit.

III. EXORDIUM.

Cōsolatio
fortunæ, &
reprehen-
sio negli-
gentiæ.

Non in eo quo nos vellemus, Athenienses, loco
esse omnia, neque apud vos ipsos, neque apud
socios: minimè fortassis est mirandum, Multa enim
fortunæ fluctuantis, incertæque arbitrio reguntur:
causæque plures existunt, cur non omnia ex animi
sententia mortalibus eueniât. At nullam esse pror-
sus populi auctoritatem, sed illius aduersarios domi-
nari: hoc & mirandum est Athenienses: & meo qui-
dem iudicio, si qui rectè cogitent, formidolosum.
Ac totius quidē orationis hoc mihi principium est.

IIII. EXORDIUM.

Exordium
primæ O-
lythiacæ.

Magnis opibus, Athenienses, rationem, qua
perpicuum fiat, qui in illis rebus optimum
factu sit, de quibus nunc deliberatis, omnes vos
prelaturos arbitror. Quod cum ita sit: officij vestri
est, vt vos * ipsi libenter audiatis eos, qui vobis con-
sultum volunt. Nec enim, si quis vtile aliquid me-
ditatus attulerit: id solum audire atque accipere li-
cebit: sed illud etiam vestræ felicitatis esse pu-
to, vt multa vtilia dictu, subito quibusdam
in mentem veniant. Ex omnibus igitur
deligere id facile fuerit,
quod maximè vobis
expediet.

A ἐπεὶ δὲ ὡς ἅπαντες ὄρατε, ἔχει δυσκολία ὡς ἐν τοιού-
των πειράσομαι συμβουλεύειν ἢ κερῆσαι ἔξ νομίζω.
πρῶτον μὲν οὐκ ὑμῶς ἐπέμεινον ἐγνωκέναι δὲ ὡς οὐδὲν ὦν
ἐποιεῖτε ὅτι τὸ πολεμεῖν ὄντες, ἢ λοιπὸν πωροῦσθαι ὄντες
ἀλλὰ πάντα τὰναντία. εἰ γὰρ ἐπέμεινα φάσμα πεποίηκε τὰ
πρωτόματα τὰναντία εἰς βελτίω ποιῆσαι. ἐπειτα νο-
μιστον, οὐχ ὅς αἱ ὑμῶν, ἢ μηδὲν, ἢ μικρὰ πρῶτα τοῖς, τῶν
ὄρθως λέγετε γὰρ, ὡς ἐν τῷ τοῦ ἐπιπέδου καὶ λό-
γων εἰς πᾶν πωροῦσθαι μορθησίας τὰ πρῶτα ἀλλ'
ὅς αἱ τὸ χαλεπὸν παρὲς, αἱ δὲ, καὶ δὲ ὦν πειρασάμε-
θα ἀρχαίω ὀφλισκώοντες, καὶ ζημιούμενοι, ταῦτα λέ-
γη. καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς εἰ μὴ ὅσα αἱ τὰ λόγῳ πρὸς ὑμῶν
βήλυπῆσαι μὴ βουλόμενος, καὶ τὰ πρῶτα ὑμῶν ὑμῶν
βήλυπῆσαι δὲ πρὸς ἡδονῆν δημοχρεῖν. εἰ δὲ ἢ τῷ λόγῳ
χρεῖς, αἱ ἢ μὴ πρῶτα πρῶτα, ἢ γὰρ ζημιὰ γίνεσθαι ἀεὶ ὄντες
ὅτι φησὶ λέγειν ἑαυτοῖς ὅτι μὴ τῆς ἐχάτης αἰ ἀρχῆς πρῶ-
τα ταῦτα, ἀ πάλιν ἐπέμεινα πρῶτα ποιῆσαι.

Οὐ γὰρ ταῦτα γινώσκουσιν, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, παρὲς
στατὰ μοι, ὅταν τὸ, τὸ τῆς πολιτείας ὄνομα, ὑμῶν
ἀκούσω καὶ ὅταν τὸν ἔθ' ὅσον, ὅν πρῶτα πρῶτα πρῶτα πρῶτα
τοῖς ὑμῶν ταύτης λέγουσιν, ἴδω. τί μὲν γὰρ πολιτείας,
δημοκρατίας, ὡς ἅπαντες ἴστε, ὀνομάζεσθαι τῷ ἢ τὰ-
ναντία ταύτη λέγοντες ἰσχύος ἢ δὲ ἰσχύος ἀκούσαντες ὄρατε, ὅτι
θαυμάζω, τίς ποτε ἢ πρῶτα πρῶτα. πότε ἔτι πρῶτα λέ-
γουσιν ταῦτα αὐτοῖς οἴεσθε, ἀλλ' οἱ τῷ ὀλιγαρχίῳ, ὑμῶν ὦν
οὔτοι λέγουσιν, κύριοι καὶ πλείω σιωπῆ καὶ λαλῶν αἰ δὲ
εν, ἀλλὰ βελτίω ταῦτα ἔξ τῷ ἑτέρῳ ὑμῶν πρῶτα, βελ-
τίων ἄρα ὑμῶν ὀλιγαρχία δημοκρατίας φαίνεται. ἀλλ'
αὐτοῖς ἔξ βελτίω ἢ γὰρ ἔστι, καὶ τίς αἱ ὑμῶν ὑμῶν χρεῖς νο-
μίζοιτο εἰκότως, ὅταν τῆ καθεστῆσθαι πολιτεία δημο-
κρατίας, οὐκοῦν λοιπὸν ἀμύρτασθαι ὑμῶς, ὅταν οὕτως ἔχη-
τε τί μὲν γινώσκω. τὸ τὸ πόνῳ φυλάττεσθαι μὴ πάσχειν, ὡ
ἄνδρες ἀθλιώται ὅπως μὴ ποτε τίς ὀλιγαρχίῳ ὑμῶν
βλήω δώσετε εἴτα τὸτε αἰδῆσθε δὲ ἢ μὴ τῆ καθεστῆσθαι
οὐδὲ ὅποιον ὑμῶν πλέον ἔστω.

Τὸ μὲν, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, μὴ πάνθ' ὡς αἱ ἡμεῖς βε-
λούμεθα, ἔχειν, μήτε παρ' αὐτοῖς ὑμῶν, μήτε πρῶτα
τοῖς συμμάχοις ἴσως ἔδεν βεῖ θαυμάσον. πολλῶν γὰρ τὸ
τῆς τύχης αὐτῶν κατὰ εἶδη, καὶ πολλὰ πρῶτα πρῶτα, ἢ μὴ
πάντα ἢ γινώσκω συμβαίνειν ἀνθρώποις οὕτοι. τὸ ἢ μὴ
ὅποιον μεταλαμβάνειν τὸν δήμον, ἀλλὰ τοῖς αἰπῶτα
πρῶτα πρῶτα πρῶτα καὶ θαυμάσον, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται,
καὶ φοβερὸν τοῖς εὐ φρονοῦσιν, ὡς ἐγὼ κρινώ. ἢ μὲν οὐκ ἀρ-
χὴ πάντως ὄντων αὐτῶν τὸ λόγου.

Ἄντι πολλῶν, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, χημῶν, εἰ
φανερὸν γινώσκω τὸ μέλλον σωθῆσθαι, πρῶτα ὦν ναυὶ
τυχεῖν τε σκοποῦντες, οἶμαι πάντας ὑμῶς ἐπέμεινα. ὅταν
πόνῳ τῶν οὕτως ἔχει πρῶτα πρῶτα πρῶτα ἀκούειν ὑ-
μῶς αὐτοῖς τῷ βουλομένων συμβουλεύειν. οὐ γὰρ μόνον εἰ
πρῶτα πρῶτα πρῶτα πρῶτα πρῶτα πρῶτα πρῶτα πρῶτα πρῶτα
λα-
βοῖτε ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμῶν τύχης ὑπολαμβάνω, πολ-
λά τῷ δέοντων ἐν τῷ πρῶτα πρῶτα πρῶτα πρῶτα πρῶτα
εἰπῆν ὡς ὅς ἅπαντων ῥαδίαν τί μὲν τῶν συμφερόντων ὑμῶν
αἴρεσιν γινώσκω.

ro maximam virtutis eorum laudem tempus esse puto: quod cum interea non exiguum sit elapsum: rebus tamen illorum gestis maiora nulli alij suscipere potuerunt. Ego autem operam dabo, vt rationem explicem, qua mihi optimè posse instructi esse videamini. ita enim se res habet: tametsi nos oratores omnes, eloquentes videamur: nihilo tamen res vestras meliore loco fore satis scio. Sed si quis (quisquis ille fuerit) in medium progressus, docere & persuadere possit, quis apparatus, & quātus, & vnde comparatus, Reip. sit profuturus: omnis hic metus repellatur. Idque ego (modò virib. nō destituar) facere conabor: pauca præfatus apud vos quid de re gio negotio sentiam. **I X.**

Exordium orationis Megalopolitanæ.

VTriq; mihi peccare videntur, Athenienses, tā qui Arcadibus, quàm qui Lacedæmonijs sunt patrocinati. Tāquā, n. ab alterutris misis, nō ciues vestri sint, apud quos illi vtrique legatio ne fungūtur: se inuicē accusant & criminātur. Quod legatorum quidem officium fuerit: quis autē animis de rebus dicere, & vestram vtilitatē sine æmulatione considerare decebat eos, qui sibi ex hoc loco dandi consilij auctoritatem sumunt. Nunc nisi noti essent, & Articè loquerentur: equidē fore multos opinor, qui alios illorū Arcades, alios Lacones esse putarent. Ego verò haud sum nescius, suadere optima quā difficile sit. Nam cum vos vnā in fraudē illecti sitis, & alij aliter sentiatis: si quis mediam ratione sua viā tenēre instituerit, eamque vos cognoscere nolueritis: fiet vt & gratum faciat neutris, & in crimen veniat apud vtroque. Malo tamē (si fortē id vsu mihi venerit) ineptus videri: quàm his quæ è Republica esse puto, dissimulatis, cōmittere, vt à quibusdam decipiāmini. Ac cetera quidē (si vestra voluntas feret) postea dicam, nunc verò quid potissimum expedire existimen, exorsus ad his quæ ipsi confitentur, docere incipiam. **X.**

Stulta verborum cura cum negligentia rerum.

CUm non in eadem sententia sim, in qua sunt eorum pleriq; qui verba fecerunt, surrexi ad dicendum. Athenienses: & tamen ne hos quidē arguerim, ex improbitate optimis contraria dixisse. Sed illud in causa esse videtur, quod plerique neglecto rerū iudicio, verba que dicturi sunt, spectare solent: quorum copia instructi alacriter ad concionandum profilire solent, in quo non rectē sentiunt: neque cum animis suis cogitant: cum multæ res lōgo tēpore ab omnibus gestæ sint, & propter tēpora, quædam inter se cōtrariæ: si quis prioribus præteritis posteriores dicat: eū nihil aliud acturū, nisi vt (quo factu nihil est facilius) se ipse imprudēs fallat. Qui igitur eo animo ad dandum consiliū venerunt, mihi videntur ea esse orationum suarum laude cōtenti, si eloquentes videatur. Ego verò eum decere existimo, qui de publicis negotiis dare consiliū instituit, illud potius spectare: vt ea quæ decreta fuerint, profint, quàm vt subitæ orationes placeant. De cet enim ad eloquentiæ laudem vtilis alicuius rei actionem accedere: ne in præsentia tantum, sed semper ea quæ dicta fuerint, se præclarè habeant. **X I.**

Omnibus dicēdi potestas danda.

Sicis, Athenienses, quid de rebus istis factu sit oprimū: peccatū est, eas ad deliberādū pponere. Nā que ipsi ante auditas sētētias tāquā optima probatis: quorsū eisdē audiēdis frustra obtūdi attinet? Sin cōsideratis & deliberatis, quasi ex his quæ dicentur statuēdū sit: nō rectū est, si qui velīt, eis nō facere dicēdi potestare. Sic, n. fit, vt ab alijs, si quid vtile ex

Α τῆς μὲν ἐκείνων ἀρετῆς μέγιστον ἔπαμιον ἡ γούμαι τὸ χρόνον ἐ πολλοῦ γρηγορημένου, μείζω τῆς ὑπὲρ ἐκείνων παρεχθῆντων ἐδένες ἀλλοι ὡς ἀδελφὰς δεδύλωται αὐτὸς ἢ περὶ ἄπομυ τὸ ἔσπον εἰπεῖν, ὃν αὐτὸ μοι δοκῆτε μέγιστον δύναντος ὡς ἀδελφὰς ἀσπασθῆναι. καὶ γὰρ ἔτι ἔχει, εἰ μὲν ἡμεῖς ἀπαντες οἱ λέγοντες δεινοὶ φανεῖμεν, ἐδέν αὐτὰ ἰμῖν ἐπιπέσει οἷδ' ὅτι βέλποι χροῖεῖ ἢ παρελθῶν ὄπισσόν τε δὲ αὐτὸ πρὸς διδάξαι, ἔπεισαι, πρὸς ἀδελφὰς, καὶ πρὸς πρῶτον εὐδίστου χροῖσιν ἐσα τῆ πόλει πᾶς ὁ παρὸν λέλυται φόβος. ἐγὼ ἢ τὸ, αὐτὰ οἷος τε ἔστω, πειράσομαι ποιῆσαι, μὲν ὡς ἐρεῖται ἰμῖν, ὡς ἔχω γνώμης ἐπὶ τῆς πόλεως τῆς βασιλείας.

Αμφοτέρω μοι δοκοῦσιν ἀμφοτέρω, ὡς ἀνδρες ἀθηναῖοι, καὶ οἱ τοῖς ἀρχαῖσι, καὶ οἱ τοῖς λακεδαιμονίοις σπειρηκότες. ὡς περὶ γὰρ ἀπ' ἐκείνων ἦγοντες, οἱ καὶ ἡμεῖς ὄντες πολῖται, πρὸς οὓς ἀμφοτέρω παρεσβούσεται, καὶ τῶν ἡμεῖς καὶ ἀδελφὰς ἀλλήλοισι. καὶ ἢ τὸ μὲν τῆς ἀφίμλων ἔργον, τὸ ἢ κοινῶς ὑπὲρ τῆς πόλεως λέγειν, καὶ τὰ βέλποια ὑπὲρ ἡμῶν σκοπεῖν ἀλλ' οἱ φιλοφίας τῆς ἐπιπέσει συμβεβούλευσιν ἀξιοῦσιν ἡμῶν δὲ ἔγνω, εἰ τις αὐτῶν ἀφελῆτο τὸ γνησιότατον, καὶ τὸ τῆς φωνῆς λέγειν ἀπὸ τῆς πολλοῖς αὐτῶν οἰμα τοῖς μὲν ἀρχαῖσιν, τοῖς ἢ λακωνας αὐτῶν ἐπὶ νομίσαι. ἐγὼ δὲ οἶδα μὲν, ὡς χαλεπὸν τὸ τὰ βέλποια λέγειν ἐστὶ. σπειρηκτῶν γὰρ ὑμῶν, καὶ τῆς μὲν ταυτῆς, τῆς ἢ ταυτῆς βουλομένων ἐὰν τὰ μετὰ τὸ πρὸς ἐγχεῖν λέγειν, καὶ ταυτῆς ὑμεῖς μὴ ἀμφοτέρω μεθεῖν χροῖεῖ, καὶ οὐδέ τῶν ἀδελφῶν ἐπιπέσει ἢ πρὸς ἀμφοτέρω, οὐ μὲν ἀλλ' ἀρήσομαι μᾶλλον αὐτοῖς (αὐτὰ οἷος τε τὸ πᾶσι) δοκεῖν φλυαρεῖν ἢ περὶ ἀβέλποια νομίσαι τῆ πόλει, πρὸς ἐπιπέσει πρὸς ὑμῶν ἐξαπατήσεται. τὰ μὲν οὐκ ἄλλα, ὑστερον (ἐὰν ἡμῖν βελομήνοισι ἢ) λέξω, ὅτι τῆς ὁμολεγεῖσιν ὑπὲρ αὐτῶν, ἀρξομαι ἀκράτῃ νομίσαι διδάσκων.

Οὕτω ταυτὰ γνησιότατον οἷος τῆς εἰρηκότες, ἀνέστηκα, ὡς ἀνδρες ἀθηναῖοι. οὐ μὲν οὐδέ τῶν αἰπάσσομαι κακία πάντων τῶν βελτίστοις εἰρηκέναι, ἀλλ' ὅτι πολλοὶ τὰ τὰ πρὸς μετὰ κενῶν ἀμελήσαντες, πρὸς ἡμεῖς σκοπεῖν οἱ ἐρούσιν, εἰ ὡς οἱ καὶ τῶν αἰφθόνως ἐπιπέσειν ἐπίμωτος δημοχρεῖν νομίσουσιν. οὐκ ὀρθῶς ἐγνωκότες. οὐδέ λογίζεσθαι περὶ ἑαυτοῖς, ὅτι πολλῶν πρὸς ἐπιπέσειν ἐπιπέσειν ἐπιπέσειν πᾶσι πρὸς ἀδελφῶν καὶ ἀλλ' οἱ τοῖς κακοῖς οἷων ὑπανατίων αὐταῖς αὐτὰς πρὸς ἐπιπέσειν πρὸς ἀδελφῶν, τὰς ὑστερον λέγειν, λήσει τὸ ἔσπον τῆς ἔργον ποιῶν, αὐτὸν ἐξαπατῆν. οἱ μὲν οὐκ οὕτω χροῖσιν τὰ συμβεβούλευσιν, δοκοῦσιν μοι, τὰ ὑπὲρ τῆς ἡμεῖς τῆς ἀδελφῶν λέγειν δόξαν γνησιότατον αὐτοῖς, ἡμεῖς οἱ φιλοφίας ἡμεῖς ἐγὼ ἢ νομίσω χροῖσιν τῆ πόλει πρὸς πρὸς ἀδελφῶν ὅτι χροῖσιν συμβεβούλευσιν, μᾶλλον ὅπως τὰ δόξαντα σπειροῖσιν σκοπεῖν ἢ ὅπως οἱ ἀδελφῶν λέγειν χροῖσιν ἔξουσι. δὲ γὰρ τοῖς ἐπὶ τῆς λέγειν δόξασιν συμφοροῦσιν πρὸς ἔργου πρὸς ἐπιπέσειν. ἵνα μὴ νῦν μόνον, ἀλλ' αἰετὰ ἡμεῖς καλῶς ἔχη. **Ια.**

Εἰ μὲν ἐγνώκατ', ὡς ἀνδρες ἀθηναῖοι, τί βέλτιστον ὄν τῶν πρὸς μετὰ πρὸς τῆς παρὸντων ἀμφοτέρω τὸ συμβεβούλευσιν πρὸς ἐπιπέσειν, ἀλλ' αὐτοὶ πρὸν ἀκούσασιν, δοκιμάσετε συμφέρον. τί δὲ ταυτὰ ἀκούοντας μάλιστα ἐπιπέσεισιν ἢ σκοπεῖτε καὶ βουλοῦσθαι, ὡς οἱ ἀδελφῶν ἐπιπέσεισιν ἢ πρὸς ἀδελφῶν λέγειν. ὡς οἱ μὲν γὰρ τῆς ὁμολεγεῖσιν πρὸς ἐπιπέσειν.

audire. Ego enim fatiscio, quod nec vos ignorare puto, nunc maximè vobis placere eos qui talia dicunt, qualia vos expectatis. Sin aliquid secus quàm vos modò putatis (quod absit) acciderit: fore ut vos ab istis deceptos esse queramini: eos autem quos nunc eiicitis, tum rectè dicere censetis. Est autem istis, qui vobis ista maximè persuaserunt, vel in primis utilissimum, ut intercessoribus, dicendi potestas detur. Qui si docere poterunt, non esse optima quæ istis probentur: idque fecerint priusquam quicquam peccatum fuerit: ipsos extra omne periculum collocabunt. Sin id facere non poterunt: saltè postea nõ habebunt quod reprehendant: sed id cõsecuti, quod tribuere humanitatis est, ut audirentur: se succubuisse, equo animo iurè feret: & cõmunè euentum omnium, quicquid is fuerit, subibunt.

XXVIII.

Exordium orationis de libertate Rhodiorum.

Arbitror decere vos, Athenienses, tantis de rebus deliberantes, dare libertatem dicendi cuius, qui dare consilium velit. Ego verò nunquam esse difficile putavi, docere vos, quæ optima factu sint. Nam, ut ingenuè dicam, ea vos omnes iam scire puto: sed persuadere vobis, ut agatis eadem: id verò esse difficile. Postquam enim aliquid visum decretumque fuerit, tum tantundem abest ut fiat, quantum antè quàm decerneretur. Vnum autem hoc ex illis est, propter quæ vos ego diis gratiam debere cenfeo: quòd qui non ita pridem propter suam petulantiam bellum vobis intulerunt: ij nunc in solis vobis spem suæ salutis collocant. Est autè, Athenienses, gaudendum hac occasione. Quæ si prudenter utemini, hoc vobis vsuveniet, ut eorum maledicta, qui nostram urbem criminantur, re ipsa cum honesta fama refutetis.

XXIX.

Fauca voluptati debentur, plura salutari.

Spes rerum commemoratarum amplæ sunt, Athenienses: quibus plerisque sine ratione moveri non nihil arbitror. Mihi verò nunquam propositum fuit, præsentis gratiæ causa quicquam dicere apud vos, quod nõ etiã in posterum profuturum existimare. Quæquã autè hoc fere fit ab omnibus, ut eos qui assètantur, diligat, monitoribus irascatur: prudentiã tamè hominis officium est, dare operã ut appetitum rationi semper obediẽtem præbeat. Ego verò perquã sane velim, ea vobis factu esse iucunda, quæ profutura sũt, ut & grata & utilia dicere viderer. Sed postquã video vos cõtraria his moliri: aduersadum esse opinor, etsi quorũdam odia suscipiẽda fuerint. Quod si nec audire quicquã sustinebitis: nõ inopia iudicij errare, sed prauitate ingenij appetere atque aggredi talia videbimini. Sin audieritis: sententiam fortasse mutabitis: quòd ego vobis in primis prodesse puto: Sin aures dicturis præbere nolueritis: alius, ignorare vos quid expediat: alius, quod cuique visum fuerit, id dicet.

XXX.

Audiendi ignavia molestiam conduplicat.

Primum nihil noui est, Athenienses, aliquos existere: qui, cù res gerẽde sũt, vestris decretis aduersetur. Quib. si vos, cù cõsultaretis, dicẽdi copiam fecissetis, atq. ipsi idẽ facerẽt: accusatione digni esset, quib. in reb. victi esset, de iisdẽ reb. rursũ dicere vi conaretur. Nunc & illi venia digni sũt, si ea quæ tum audire noluitis, exponere student: & vos, Athenienses, reprehẽdẽdi estis, qui in deliberationibus, suã quẽq. dicere sètetiã nõ patiamini: sed vbi vos alij sua oratione occuparint, alios minimè audiat. Ista igitur consuetudo molestias vobis parit. Quo-

dras ἀθλωαῖοι, ὅτι ὁπόταν πρὸς τοῦ βουλευθῆτε, οὐκ ἴατε λέγειν ἕκαστον ἀγνώσκεις ἀλλ' ἀπ' ἔπειρος πρὸς λόγῳ πωρλάβωσιν ὑμᾶς, οὐδὲν ἀπ' ἑτέρον ἀκούσαίτε. ἐκ τούτου συμβαίνει πωρῆμα ἀπὸ δὲ ὑμῖν. οἷς γὰρ πρὸν εἰμὲν

A ἡ δὲ ἄνω ἀκούειν. ἐγὼ γὰρ οἶδα, νομίζω ἢ καὶ ὑμᾶς, ὅτι νῦν μὲν ἀρέσκουσι μάλιστα ὑμῖν οἱ τοιαῦτα οἷα ὑμεῖς βούλεσθε, λέγοντες ἀπὸ δὲ πῶς συμβῆ παρ' ἀντὶ οὐκ ἔστι. ὁ μὲν συμβαίη, τοῦτο μὲν ἔξῃ πατηκέναι νομίζετε ὑμᾶς. ὡν ἡ νῦν ἐκ ἀρέσθαι, τότε ὁρῶντες δόξουσι λέγειν. ἐστὶ ἢ τοῖς μάλιστα πεπεικόσιν ὑμᾶς ταῦτα, ἐφ' ὧν νῦν ἐστὶ, τοῦτο καὶ μάλιστα συμφέρον τὸ τ' λόγου τυχῆν τοῖς ἀπὸ πλεοντίας. ἀπὸ μὲν γὰρ διδάξαι δυνήσων, ὡς οὐκ ἐστὶν ἀριστα ἀπὸ τούτοις δοκεῖ, ὅτι ἐδὲν ἡ μὲν πρῆτα πρὸς τὸ πωρᾶσαι τὰς ἀπὸ τούτοις κινδύνοις ποισούσιν αὐτοῖς. ἐὰν ἢ μὴ δυνήσων οὐκ οὐκ ὑπερὸν γε βῆτιμῶν ἔξουσι ἀλλ' ὅσα ἀπὸ θεῶν ἡμῶν εἶδον ἀκούσιν. τούτων τετυχηότες ἀπὸ τῶν ἡμετέρων, διηρώς σέξουσι καὶ μὲν ἀπάντων τῶν ἀποβαίνοντων ὅποι ἀπ' αὐτῶν ἡμῶν νοήσουσιν.

Oιμαὶ δὲ ἡμᾶς, ὡς ἀνδρες ἀθλωαῖοι, πρὸς τὸν πλοῦτον βελδομοῖς, διδόναι παρρησίαν ἕκαστῳ τῶν συμβελούοντων. ἐγὼ ἢ οὐδὲ πῶποτε ἡγήσασμαι χαλεπὸν τὸ διδάξαι τὰ βέλποδ' ὑμᾶς (ὡς γὰρ ἀπλῶς εἰπεῖν, πᾶντες ὑπάρχειν ἐγνωκότες ἐμοὶ γε δοκεῖτε) ἀλλὰ τὸ πείσαι πωρᾶσαι ταῦτα. ἐπειδὴν γὰρ πῶποτε ἢ ψηφισθῆν τότε ἴσον τὸ πωρᾶσαι ἀπέχει, ὅσον περὸν πρὸν δόξαι. ἐστὶ μὲν οὐδ' ὡν ἐγὼ νομίζω χρεῖν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ἀφείλειν, τὸ τοῖς θεοῖς τὴν αὐτῶν ὑβριν ὑμῖν πολεμήσασθαι οὐ πάλαι, νῦν δὲ ὑμῖν μόνοις τ' αὐτῶν σωτηρίας ἔχον τὰς ἐλπίδας. ἀξίον δὲ ἡδύνασθαι πρὸς παρρησίαν καὶ συμβήσασθαι ἢ ὑμῖν ἀπὸ τῆς βουλῆσθε ὑπὸ ἀπὸ τῆς πρὸς τῶν ἀββαλόντων τὴν πόλιν ὑμῶν βλασφημίας ἐργῶν μὲν δόξης καὶ λῆς ἀπολύσασθαι.

A ἡ μὲν ἐλπίδες, ὡς ἀνδρες ἀθλωαῖοι, μεγάλα καὶ χαλαρὰ τῶν πωρῆσθαι πρὸς αἰετοῖς πολλοὺς ἀπὸ λόγου πῶποτε πῶποτε ἐγγὼν, ἐνεκα τῆς πωρῆσθαι ἀρέσθαι, λέγειν πῶποτε ὑμᾶς, ὅτι ἀπὸ μὴ καὶ μὴ ταῦτα σωσίσειν ἡγήσασμαι. ἐστὶ μὲν οὐδ' ὡν κοινὸν ἔδος τῶν πλείων, τοῖς μὲν σωσιπαινοῦσθαι ἑαυτοῖς, ὅτι ἀπὸ πωρᾶσαι, φιλεῖν πρὸς ἢ τοῖς ὀππῆσθαι. ἀπὸ δὲ ἔχειν, οὐ μὲν ἀλλὰ δὲ τ' εὐφρονοῦσθαι, τ' λογισμὸν αἰετῶν ὀππῆσθαι κρείττω πωρᾶσαι ποιεῖν. ἐγὼ ἢ ἡ δὲ ἄνω ἐώρην, ἀπὸ σωσίσειν ἡμετέρας, ταῦτ' ἐν ἡδύνασθαι πρὸς ὑμῖν ἡμῶν καὶ χρεῖσαι λέγειν ἐφανόμην. ἐπειδὴ ἢ τῶν ἀπάντων ὅσα τούτων ὀππῆσθαι ὑμᾶς οἰομαὶ δὲν ἀπὸ πῶποτε, εἰ καὶ πᾶσι μὲν ἀπὸ πωρᾶσαι, ἀπὸ μὲν οὐδ' ὡν μὴδ' ὑπομένητε ἀκούσασθαι μὴδ' ἐν τῶν πρὸς δοκιμάζοντες δὲ μὲν εἶναι. ἀλλὰ τῶν φύσει πωρᾶσαι ὀππῆσθαι μὲν πωρᾶσαι, τοιαῦτα πωρᾶσαι δόξετε. ἐὰν δὲ ἀκίσητε, τυχὸν μὲν ἴσως καὶ μὲν ἀπὸ πῶποτε (ὁ μάλιστα ἐγὼ νομίζω σωσῆσθαι ἀπὸ ὑμῖν) εἰ ἢ μὴδ' ὡν ἀγνοεῖν ὑμᾶς τὸ συμφέρον οἱ δὲ ὅτι ἀπὸ πῶποτε, τῶν ἔρει.

Pρῶτον μὲν οὐδὲν ἔστι καμνόν, ὡς ἀνδρες ἀθλωαῖοι τοῖς δόξασθαι παρ' ὑμῖν εἰνάσθαι. οἱ πῶποτε ἀπὸ πῶποτε, ἐπειδὴν πωρᾶσαι πῶποτε. εἰ μὲν οὐδ' ἀπὸ πῶποτε ὑμῶν λόγον αὐτοῖς ὅτι ἐβουλόσθε. τῶν ἔπειρος τούτων ἀπὸ ἡμῶν ἀπὸ πῶποτε, εἰ πρὸς ὡν ἡ τῶν πῶποτε, ἐβιάζοντο πάλαι λέγειν. νῦν ἢ τούτοις μὲν οὐδὲν ἐσ' ἀποπῶν εἰπεῖν βουλευθῆσαι ταῦτα, ἀπὸ τότε οὐκ ὑπάρχειν ἀκούσασθαι ὑμῖν δὲ ὡν πῶποτε βῆτιμῶσθαι, ὡς ἀπὸ πῶποτε ἀπὸ πῶποτε. οἷς γὰρ πρὸν εἰμὲν

ὡς ἀχρόντες ἴσοις ἀρεταῖς ἀμφοτέροις ὑμᾶς αὐτοῖς
 ᾤοντο μὲν ἔλεσθε, ὁππότε καὶ ποιήσετε ἔπειθ' ὑπολαμβάνετε,
 εἰὰ πρὸς ἐναντιώτα τοῖς ἀπαξ οὕτω δοκιμαθεῖσι
 ποτηρῶν καὶ κερκόνοισι ὑμῖν. τὸ μὲν γὰρ λόγου μὴ τυχόντα,
 πεπρωμένῳ βέλπον τι τῆς ὑμῶν δοκιμῶν αὐτὸν ἐν τῷ
 μῦθῳ συνηνώμη. τὸ δ' ἀκουσάντων ὑμῶν ὁ δὲ κερκονοῦν
 ἔπαισι καὶ μὴ συνηνώμη, καὶ μὴ συνηνώμη ἐνδόντα τῆς τῆς
 πλείονων γνώμη· ἀλλὰ πᾶσι ὑποφύει οὐχὶ δικαίαν ἔ-
 χει φανερίῃ. ἐγὼ μὲν δὴ σιωπᾶν ὀμίλει δὲ ἐν τῷ παρόντι
 πρὸς ὑμῶν ὑμᾶς ἐώρων, ἐφ' ὧν ἔδοξε. εἰ μὲν γὰρ τῆς ἐκεί-
 να πεπεισμένων συμφέρον ὑμῖν ἐπειδὴ ἡ ὑποφύει ὡς
 τούτων λόγων μεταβεβλήθη δὲ μοι πνεῖς δοκοῦσιν ὡς οὐτ'
 ἀλλ' ἄν λέγουσιν, ἐφ' ὧν ὑμῖν συμφέρον ἔστω. ἴσως μὲν εἰδὲ-
 ναι, οὐ μὲν ἀλλ' εἰ καὶ τυχερῶν ἀγνοοῦντες διδάξω.
 λθ'.

Ε Δει μὲν, ὡς ἀδελφοὶ ἀθλιώται, καὶ δίκαιον ἴσως, τότε
 ἐπειδὴ ὑμᾶς ὁππότε ἀρίστον ἔκαστος ἠγῆτο ὅτε ἐβου-
 λοῦσθε τὸ πρῶτον πρὸς τοῦτον ἵνα μὴ συνίβανεν ἂν δὴ
 δύο πάντων ὅστιν ἀλυσιτελέστατα τῆ πόλει· μήτε πέρας
 μηδὲν ἔχειν τῆς ὑμῶν δοξασίαν· ὡς ἄρα ἴσως ἔστω ὑμεῖς
 κατεγνώσκετε ὑμῶν αὐτῶν, μεταβουλομένων. ἐπειδὴ ἡ
 σιωπήσαντες τότε, γὰρ ὅππότε πνεῖς βούλομαι μικρὰ
 πρὸς αὐτοῖς εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ θαυμάζω τὸν ἔσπον τῆς πο-
 λιτείας τῆς τούτων· μάλλον δὲ ἠρῶμαι φάλλον. εἰ γὰρ
 ἔξον παρεῖν ὅταν σκοπήτε τῆς βουλομένων κατε-
 γρῶν αἰρεσιῶν, συκοφαντῶν ἔργον οὐχ ὡς φασί, εὐνῶν
 ποιῶσιν ἀδρόπων, ἡ δὲ ὡς δ' ἀρεσίμω αὐτοῖς (ἢ μη-
 δεμίας λισθησίας ὁ μέλλω λέγειν ἀρῆν ἠγῆσθω) πὶ δὴ
 τὰλλα ἐπαρνοῦντες λακεδαίμονιους· ὁ μάλιστα ἀξίον
 ὅτι τῆς παρ' ἐκείνοις ἀγαθῶν, τὸ τοῦ μισοῦντα· μά-
 λον δὲ αὐτοῖς τοῦ αὐτοῦ ποιῶσιν; φασὶ γὰρ, ὡς ἀδελφοὶ ἀθη-
 ναῖοι, παρ' ἐκείνοιο μέχρι μὲν τῆς δόξης, γινώσκω ἴσως ἂν ἔ-
 καστος ἔχει, λέγειν. ἐπειδὴ δὲ ὅππότε τῆς ταῦτα ἀπει-
 τας ἐπαρνοῦν, καὶ συμφορᾶται καὶ τοῖς αἰτεσιπῶντας. ὅτι
 γάρτοι πολλοὶ μὲν ὄντες, καὶ πολλοὶ πρὸς ἐξίγνοντα λαμ-
 βάνουσι δὲ ὅτι ἂν μὴ τῶν πολέμων δυνάμει, τοῖς κερκοῖς,
 οὐδεὶς δὲ αὐτοῖς ἐκφύσει χρόνος, οὐδὲ ἔσπον τῆς ταῦτα συμ-
 φέρον· ἑαυτοῖς περὶ αἰνῶν, οὐ μὲν δὲ οὐχ ὡς περ ἡμεῖς
 καὶ ὅτι τούτοις καὶ τοῖς ὁμοίαις τούτοις ἀλλήλων πρὸς
 γινώσκοντες, καὶ οὐχὶ τῆς ἐξέσπον, πάντα ἀνηλώκαμεν τ'
 χρόνον. καὶ μὲν εἰρήνῃ τις ἐκ πολέμου ποιήσῃ τῆτον
 μισοῦντες· αὐτὸ δὲ εἰρήνης πόλεμον πρὸς λέγειν, τούτω
 μαχόμενοι. αὐτὸ δὲ ἔχειν ἢ συρῆαν τις ὡς ἀρῆν, καὶ τὰ ἡμε-
 τέρα αὐτῶν πρὸς αἰνῶν, οὐδὲ τῆτον ὅπως λέγειν φασί κιν-
 τες ὅπως δὲ αὐτῶν καὶ κερκῶν ἐλπίδων ὄντες πλήρεις. πὶ
 οὐ μὲν δὲ εἰπεῖν οὐ ὡς ἀρῆν, ἐπειδὴ ταῦτ' ὅππότε πρὸς
 νῆ δὲ ἔσπον.

μ.

Πρῶτον μὲν, ὡς ἀδελφοὶ ἀθλιώται, οὐ πάντι μοι δοκεῖ
 πρὸς ἀν' εἰκότως πρὸς ὑμῶν δέισαι, μὴ ὡς τῶν τῆς
 συμβουλομένων οὐκ ἐδέλεον ἀκούειν, χείρονα βουλομένων.
 ᾤοντο μὲν γὰρ ἡ τύχη, καλῶς ποιῶσα, πολλὰ τῆς ἡρα-
 γμάτων ὑμῖν αὐτόματῶν, ὡς ἀν' εὐξαιθε, παρῆσθον (ἐ-
 πὶ τῆς γὰρ τῆς πρὸς ἐκείνων πρὸς ἡραγμάτων ἀρῆν εἰ-
 χεν ἀν' καλῶς) ἐπειδὴ ὑμεῖς οὐ μόνον τοῖς λόγοις, οἷς ἀν' ἔ-
 καστος εἰποι, πρὸς αἰνῶν ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐνεκ' αὐτῶν ἔκαστος δη-
 μηγορεῖ. εἰ ἢ μὴ φιλαπέχθημον ἴσως εἶπον ἀν' καὶ πόσον τὸν
 δὴ τῆς φανακίεσθαι χρόνον ὡς εἰς μικρῶν τῶν σιωπῶν-
 τες, σιωπῶν ἔμοιγε δοκεῖτε.

A & nemo vos imprudētiōres iudicabit. Facite igitur
 Athenienses, eumque laborem capite, ut utraque
 parte æquanimiter audita, primum id amplectamini,
 quod & facturi sitis. Deinde si quis ea quæ ad
 hunc modū decreta fuerint, oppugnarit: eū vos im-
 probum, vobisque malevolum esse putetis. Nam si
 quis, cui dicendæ sententiæ potestas negata fuit, se
 quid animo cōcepisse melius putarit, quàm ea fue-
 rint quæ vobis probentur: ei fuerit ignoscendum.
 At re à vobis audita & diiudicata, adhuc tamen im-
 pudenter se ingerere, neque remissa pertinacia in
 plurium concedere sententiam: ea res habere suspi-
 cionem quandam aliam, eamque non iustam vide-
 atur. Ac ego, si vos in sententia permanere vidissem
 tacendum in præsentia mihi censuissem: sum enim
 ex eorum numero, qui illa vobis prodesse persua-
 sum habent. Quia verò quidam, istorum sermoni-
 bus immutati videntur: eos neque vera dicere, neq;
 vitia, id vos, siue sciatis, ut puto, siue etiā nesciatis,
 docebo.
 XXXIX.

B Daceret, Athenienses, & æquum esset, vnum
 quemque tum suadere vobis, quid ipsi opti-
 mum factu videretur, cum primum de rebus insti-
 tuta esset deliberatio: ut ne duæ res, quæ minimè
 omnium sunt à Republica, vfuenerint: altera,
 quòd decreta vestra nullum exitum habent: altera,
 quòd mutandis subinde consiliis ipsi vcordiæ vos
 damnatis. Quia verò quidam qui tunc tacuerunt,
 nunc reprehendunt: pauca eis respondebo. Ego
 demiror quæ sit istorum in Repub. ratio, vel eam
 potius esse improbam reor. Qui si vos, cum inter
 consultandum admonere liceret, re deliberata ac-
 cusare malunt: calumniatorum, non, ut præ se ferūt,
 benevolorum hominum institutum sequuntur. Li-
 bet autem eos interrogare (neque verò velim ea
 quæ dicam, iurgij esse occasionem) cur, cum alia in-
 stituta Lacorum laudēt: id quod apud eos inprimis
 admiratione dignū est, nō imitētur: sed ipsi cōtrariū
 potius agant? Ferunt enim Athenienses, apud eos
 tātisper dum decernitur, quævis pro animi sui sen-
 tentia consulere: cum verò decretum fuerit: eadem
 laudare omnes, atque auditores esse illos etiam, qui
 refragati fuerant. Proinde multi cum sint, non mul-
 ti vincunt: & quæ bello nequeunt, per occasiones
 occupant, neque eos vllum vel tempus effugit, vel
 ratio, quò minus suis commodis consulant, eaque
 perficiant. Nos verò nihil tale facimus, qui istorum
 opera, & eorum qui sunt istis similes, nos mutò
 superantes, non hostes, tempus omne consumpsim-
 us: iidem si quis sublato bello pacem conciliet,
 eum odimus: sin tempore pacis bellum decernat, ei
 aduersamur: sin quiescere, nostrumque agere nego-
 tium iubeat aliquis: ne eum quidem rectò dicere
 contēdimus: calumniis denique, vanaque spe referti
 sumus. Quid igitur, dicat aliquis, tu suades, quoniam
 ista reprehendis? Dicam equidem.

XL.

Primūm, Athenienses, nulla ferè mihi causa ef-
 se videtur, cur vobis aliquis metuat, ne, propter
 ea quòd suafores audire non vultis, deterius consu-
 latis. Primum enim ea est fortunæ benignitas erga
 vos, ut multa citra vestram operā, ita quemadmo-
 dum ipsi optaretis, vobis conficiat. Nam si magi-
 stratuum providentia spectetur: per pauca quidem
 bene habitura sint. Deinde vos præscitis, non mo-
 dò quibus quisque verbis vsurus sit: sed quibus etiā
 eorum quisque de causis concionetur: ac, ni odio-
 sum esset, adderem etiam, quanti. Veruntan en si
 vestris deceptoribus quàm minimum spacij reli-
 queritis, sapere vos putabo.

Prepostera dandi consilij consuetudo.

Impostores protinus repellendi.

XL I.

Inexpectatum, sed vtile consilium.

Ego si eadem quae alij, dicturus essem, vos dicendo non esse obtundendos purarem. Iam vtilia quidem auditu, sed à vulgi expectatione profus abhorrentia, me dicenda habere puto. Res autem paucis expedietur. Audita igitur ea, & diiudicata, si is placuerit, vtimini.

XL II.

Ingenua consilii ratio.

T breue, Athenienses, & æquum sumam orationis exordium, neque omnia dicam. Eius enim qui vos deceptos velit, esse puto, considerate, quo pacto vos auditores alliciat, & negotij difficultatem contegat. Eius verò qui in animum induxerit bona fide vobiscum agere, hoc esse: primum vt dicat, quidnam, cum hæc prodiret, senserit: vt si eo audito, potest, reliquam eius sententiam, audire velit, & doceat, & exponat ea quæ optima ipsi visa fuerint. Sin improbetis: vt quiescat, neque vel vobis sit molestus, vel semetipsum frustra defatiget. Primum autem hoc dico: mihi Mitylenæorū populo facta esse videtur iniuria, vestrique esse officij, vt vos eorum vicem vlciscamini. Quod quo pacto fieri debeat, dicere mihi posse videor: vbi & affectos eos esse iniuria, & decere vos, vt eam vindicetis: ostendero.

XL III.

Maturè cōsulendum reipub.

Primum non adeò mirum est, Athenienses, consilium daturis non esse facile verba facere. Cū enim negotia de quibus deliberandum est, malè se habent: arduas esse neccesse est etiam susceptas de illis suasiones. Quod si ea, propterea quòd audire non vultis, meliora fore spes est: hoc agi decet. Sin isto pacto vt deteriora omnia, sic melius nihil fiet: quorsum attinet, vt ea deterrima fiant, admittere? ac tum & post longius tempus & difficilior, de eis restituendis laborare: cum liceret hoc statu etiamnum ea corrigere, & reddere meliora?

XL IIII.

Non monitoribus sed fontibus irascendum.

Vos, dum ita vobiscum agitur, esse iracundos, consentaneum est. Irasci autem non fontibus, sed absque discrimine omnibus: id verò neque consentaneum, neque rectum est. Qui enim præteritarum rerum causa non fuerunt: & quo pacto reliqua emendanda sint, dicere possunt: gratia vestra sunt potius quàm odio digni. Quos si importunè reieceritis: segnes ad surgendum reddetis. Quamquam autem non ignoro, saepe non autoribus: sed his qui iratis aduersantur, mali quippiam accidere solere: tamen ad dandum consilium surrexi. Confido enim, Athenienses, me nullius mali causam reperi tum iri: & meliora vobis, quàm alios, suadere posse.

XL V.

Magnitudo animi in rebus asperis elucescat.

Ea quæ acciderunt, Athenienses, talia sunt, qualia omnes audiistis. Neque vero vos contenternatis animis esse decet, præsertim cum sciat, desperationem neque rebus ipsis commodare, & vobis esse indignam. Sed vobis ipsis ea corrigenda putare: id & officij esse vestri, & vestra dignum autoritate videbitur. Conuenit autem, vt hi qui tales sunt, quales vos perhiberi vultis, in rebus asperis atque periculis, aliis præstent. Ego verò maximè vellem hæc civitati nostræ nõ accidisse, neq; vos vlla clade affici. Sin autem ita fieri oportuit, & hæc fato quodam destinata fuerunt: expedire opinor, vt ista hoc modo, quo acciderunt, eueniret. Fortuna, n. celes habet mutationes: & modò hos, modò illos fouet aut affligit. Quæ verò ignauia virorū fuit: ea de

οὐδὲν εἰ δὲ ἄρα εἰδὲ γινώσκω, καὶ τοὶ δαιμόνιον τὸ πᾶσι περὶ τῶν πραγμάτων ταῦτα γινώσκω, ὡς εἶπες, καὶ κωνὰς ἀμφοτέρους τὰς παρούσας. ἂν δὲ ἀνδρῶν

A

μα.

Εἰ μὲν δὴ τὴν αἰτίαν ἐμελλον τοῖς ἄλλοις εἶρεν, ἐπὶ αὐτῷ δὲ ἔειπεν λέγων ἐνοχλεῖν. νῦν δὲ συμφέροντα μὲν ὑμῖν ἀκούσασθε. πάντα πασι δὲ ἀφελήματα τῶν ὑποθησίων πολλῶν πρὸς δίκην ἀποδομῶν, οἷομαι λόγον ἔχειν βραχέος δ' ἔστω χρόνος. σιέψατε δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑμῖν ἀφέσση, χρεῖσατε.

μβ.

ΚΑΙ βραχέως, ὡς αἰδρες ἀθλιωταῖοι, καὶ δίκην ποιήσωμαι τὴν ἀρχὴν τῆς λέγου καὶ οὐδὲ τὰ πάντα ἐρεῖ. ἡγοῦμαι γὰρ ὅτι ἀπαλαῖ μὲν εἶναι βουλομένης, σκοπεῖν δὲ πρὸς ὑμᾶς ἔσονται τοῖς ἀκούσασθαι, καὶ τὰ τὰ πρὸς ἀγματοδουχίαν τῶν λέγων συγκρίψω. ἀπλῶς δὲ πεπεικότος αὐτὸν ὑμῖν προσφύραται. τὸ πρῶτον εἶπεν: πότερα ἐγνωκῶς παρελήλυθεν; ἢ ἐὰν μὲν ἀκούσαντες τὸ πρῶτον, τοῖς μὲν ταῦτα λόγους βούλησθε ἀκούειν καὶ διδάσκειν καὶ φερέτω τὰ βέλπεα αὐτῶν δοκούμενα. ἀλλὰ πρὸς δίκην ἀπὸ λαοῦ μὲν ἢ καὶ μήτε ὑμῖν ἐνοχλεῖ, μήτε αὐτὸν κώπῃ ἐγὼ δὲ τὸ πρῶτον ἐρεῖ. εἰ μοι δοκεῖ μιληνναίων ὁ δῆμος ἠδὲ κηδεῖται καὶ δίκην ὑμῖν ὑπὲρ αὐτῶν προσήκει λαβεῖν. καὶ ὅπως λήψατε, ἐγὼ λέγω, ἐπειδὴν ὡς ἠδὲ κηδεῖται, καὶ ὑμῖν προσήκει βοηθεῖν, ὅτι δὲ εἶπω.

μγ.

Πρῶτον μὲν ἐπὶ πάντων θαυμάσιον ὄσιν, αἰδρες ἀθλιωταῖοι, τὸ μὴ βραδίως τοῖς συμβουλοῦσιν βουλομένοις εἶναι τοῖς λόγοις. ὅταν γὰρ τὰ πρὸς ἀγματοδουχίαν εἶναι αὐτῶν δεῖ σκοπεῖν ἀναγκαστῶν ἀνάγκη αὐτῶν εἶναι καὶ τὰς συμβουλίας. εἰ μὲν οὐκ ἐπὶ τῆ μὴ ἐδέσθην ἀκούειν εἰς τὰ ταῦτα γινώσκω βέλπεα τὸ πρῶτον χρεῖσθαι τὴν εἰρησίν, καὶ ἀπαντᾶ βέλπεον δ' οὐδὲν ἐπὶ τούτων γινώσκω. τί δὲ πρὸς τὸ φαιδρῶτον ἐλθεῖν ἐάσαντας; ἐκ πλείονος ἢ νῦν, καὶ χαλεπώτερον σώζειν περιεσθῆναι ὅσον ἐπὶ πρῶτον παρῶνται ἐπὶ νῦν ἐπανορθώσασθαι, καὶ προαγαγεῖν ὅτι τὸ βέλπεον.

μδ.

Τὸ μὲν ὀργίως ὑμᾶς ἔχειν, εἰκὸς ὅστι, τοιαῦτα πάσχοντες. τὸ δὲ μὴ τοῖς αὐτοῖς αἰτίοις, ἀλλὰ πᾶσι ἐφεξῆς ὀργίζεσθαι: τὸ οὐκ εἶναι εἰκός. οὐδὲ ὀργιστῶν ἔχον ὅστιν, οἱ γὰρ μηδένος μὲν αἰτίοι τῶν παρεληλυθότων, τὰ δὲ λοιπὰ πῶς ἔστω βέλπεω λέγειν ἔχοντες: χρεῖσθαι οὐκ ἀπὸ χρεῖαν κομισσάμεναι ἀπὸ δίκης παρ' ὑμῶν, οἷοι, ἐὰν ἀνάγκη δυσκολοῦν τε ὀμνῶν ἀνίστασθαι ποιήσετε. καὶ τοὶ ἐγὼ γινώσκω ἀγνοῶ, ὅτι πολλοὶ οὐ τοῖς αἰτίοις, ἀλλὰ τοῖς ἐμπεδῶν οὐσι τοῖς ὀργιστομένοις, ἀνδρες τι παθεῖν συνέβη: ὁμοῦ δὲ αἰετῶν συμβουλοῦσαν. πρὸς δὲ ἐγὼ, ὡς αἰδρες ἀθλιωταῖοι, φλαύρου μὲν μηδένος αἴτιος ὡς ὄρεσθαι. βέλπεω δὲ ἐτέρον ὑμῖν ἔχειν συμβουλεύουσα.

με.

Τὰ μὲν γεγνημένα, ὡς αἰδρες ἀθλιωταῖοι, τοιαῦτα, οἷοι πάντες ἀκρίατε. δεῖ δὲ ὑμᾶς μηδὲν ἐπιπλημῆνοιο δεικνύσασθαι λογιστομένοις, ὅτι πρὸς μὲν τὰ παρῶντα ἀδύνατος ἔχειν οὐτὲ τοῖς φράσασιν συμφέρεται εἶναι ὑμῶν ἀξίον ὅστι, τὸ δὲ ταῦτ' ἐπανορθοῦν αὐτοῖς, ἢ γινώσκω πρὸς ὅσον τῆς ὑμετέρας δόξης ἀξίον αὐ φαίεσθαι. χρεῖ δὲ τοῖς ὄντας, οἷοι φησάτω αὐ ὑμεῖς εἶναι, ἐν τοῖς δεινοῖς ἐπὶ εὐν δὲ φερόντας φαίεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐδαμῶς μὲν αὐ βουλομένη ταῦτα συμβουλεύω τῇ πόλει, οὐδὲ ἀτυχεῖν ὑμᾶς οὐδὲν εἰ δὲ ἄρα εἰδὲ γινώσκω, καὶ τοὶ δαιμόνιον τὸ πᾶσι περὶ τῶν πραγμάτων ταῦτα γινώσκω, ὡς εἶπες, καὶ κωνὰς ἀμφοτέρους τὰς παρούσας. ἂν δὲ ἀνδρῶν κακίαν

καλίαν προαχθή, βεβαίως ποιεί) ή τίας οίομαι μόνον εν εδ...

ΟΥ μοι δοκείτε, ω ανδρες αθηναίοι, ωσει ής οίεσθε...

ΟΥ δένα, ω ανδρες αθηναίοι, ήν πάντων υμῶν εἴως...

ΟΥ δέν εἴπω, ω ανδρες αθηναίοι, τῆτο ἀλορον, τοίς...

A constantes clades pariunt. Ac ne victores quidem...

X L V I.

V Os, mea sententia, Atheninenses, non de ea...

X L V I I.

N Eminem, Athenienses, omniū vestrū ita o...

X L V I I I.

Nihil absurdi est, Athenienses, eos qui seper & af...

Ducum a-

Omissis querelis & assentatio-

Pernicio-

Vertical text in the left margin, partially cut off.

Vertical text in the right margin.

ri non potestis, quin aut persuasi, eademque sentientes, concordius deliberetis (quo ad presentia negocia nihil cadere queat optatius) aut si suafor suam sententiam probare haud poterit: decretis vestris constantius innitami. Præterea non bona subest suspicio, venire in concionem, quali ex his quæ dicentur, optima sint eligenda: tamen ostendere, priusquam orationum delectus sit habitus, vos metipfos aliquid persuasum habere: idque tam pertinaciter, ut præter id ne audire quidem quicquam velitis.

LVI.

Contumacia necessaria facit inculcationem eiusdem rei.

Fortassis importunus, Athenienses, quibusdam vestrum esse videor, qui sæpe & quidem iisdem perpetuo de rebus, verba faciam. Verum si re recte consideretis: non me in culpa esse videbitis: sed eos qui vestris decretis non obtulerant. Qui si primum fecissent quæ vos iussistis: nihil secundo nos verba facere fuisset opus: neque si secundo denuo. Nunc, quod sapius vos ea quæ fieri debent, promulgastis: eod mihi videntur illi minus esse parati ad faciendum. Ac prius ignorabam equidem, quorsum dictum illud, Magistratus virum ostendit, pertineret. nunc vero id alios etiam posse docere videor. Magistratus enim, aut certe, ne omnes dicam, quidam illorum, ut vestra decreta nec minimi faciunt: sic id vnum spectant, unde accipiant. Quod si mihi esset quod darem: iure ob id ipsum me quisquam reprehenderet, quod obtundere vos, parvi sumptus gratia, non dubitarem. Nunc id fieri non potest: id quod nec ipsi nesciunt. Si vero pro iis quæ vobis præstanda sunt, me sibi auctarium additum putant: nugæ agunt. Ac ea fortasse volunt, quæ etiam expectant. ego vero ea non faciam: sed si quid dederint: nauim protraham, officioque fungar. Sin minus: eos qui sunt in culpa, vobis indicabo.

LVII.

Fraus consilia reprehendi maxime prodest.

Nemo sanus negabit opinor, Athenienses, maxime esse e Republica, ut ne quid initio noxium agatur. Sin minus, ut statim præterito sint qui intercedant. Atque huc illud accedere debet, ut vos & audire & doceri velitis. Nihil enim profuerit, esse qui optima suadeat, si, qui obtemperet, habeat neminem. Quin illud etiam non inutile videri potest, esse aliquem qui, si quis vobis vel per occasionem, vel propter diei tempus, vel ob quantumvis causam aliam fucum fecerit, ea, quocumque tempore & vestri esse iuris, & audire volueritis rursus examinet: ut si talia videantur, qualia qui tum persuaserant, esse asseruerunt: ea promptius agatis, ut comprobata. Sin forte non eiusmodi reperiantur: antequam longius procedatur, desinat. Graue enim fuerit, si optimis frustrati, pessima agere necesse habeatis: aut si deinde nec e re nata liceat mutare consilium.

LVIII.

Bona conscientia non refertur dat lucem.

Alios equidem omnes, si quid a se præclare factum confidant, id vnum ratione se reddere paratos, iactare perpetuo video. At isti contra id reprehendunt, quia illa res, in quibus errastis, nunc pro rogare vultis: atque imposturam valentio rem oportere esse existimant, ea, quæ mora intercedente fit, probatione. Quid autem illi propositum habeant: vestrum etiam plerique fortasse non ignorant. Sed quoniam dicendæ sententiæ potestas data est: ea quæque proferre decet, per quæ, negocia hæc quam rectissime administrantur.

LIX.

Non temere ad arma inferenda proficiendum.

Quod profuturum est vniuersæ civitati, id ut & dicatur ab omnibus precor, Athenienses, & a vobis decernatur. Ego quidem ea dicam quæ

το καὶ λέγειν εὐχόμεθα πάντας, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμᾶς ἐλέαται. ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν παραικῶς

ἄτακτος ἀμεμπτεῖν. ἢ γὰρ παιδέντες πάντες καὶ ταῦτ' ἐγνώσθησαν, κοινότερον βουλεύσεσθε (οὐ μείζον εἰς τὰ παρόντα οὐδὲν ἂν ἄλλοις ἀγαθόν) ἢ μὴ δυνάμενος ἔλεγοντες διαξάμ' βεβαίότερον τοῖς ἐγνωσμένοις πισδύσετε. χωρὶς δὲ τούτων, εἰδὲ καλλῶ ὑποψίαν ἔχει, ἢ κεν μὲν εἰς τὴν ὀκνησίαν, ὡς ἐν τῷ ῥηθησομένων τὸ κρατίστον ἐλέαται δέον φανῆναι, καὶ ἄρῃ ἐν τῷ λόγῳ δοκιμάσασθαι παρ' ὑμῖν αὐτοῖς τὴν πεπιστωμένους, καὶ τὸ οὕτως ἰχυρὸν, ὡς μὴ δὲ ἐδέλφω καὶ ταῦτ' ἀποιεῖν.

vs.

Γνωσὶς ὀκνηρὸς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πῶν ὑμῖν ἐστὶ δόξα, πολλὰ καὶ λέγων καὶ τῷ αὐτῷ αἰεὶ. ἀλλ' ἐὰν ὀρθῶς σκοπήτε, οὐκ ἐγὼ φανήσομαι τέτου δεικνῶς ὅν ἔχεν τὴν αἰτίαν, ἀλλ' οἱ μὴ παιδόμενοι τοῖς ὑμετέροις ψήφισμασιν. εἰ γὰρ ἐκείνοι τὸ πρῶτον ἐπίπισαν ἃ ὑμεῖς θεωρετάξατε, οὐδὲν ἂν τὸ δεύτερον ἡμᾶς ἐδει λέγειν. οὐδ' εἰ τὸ δεύτερον, αὐτῶν νῦν δὲ ὅσα πλεονάκεις τὰ θεωρητικῶν ἡμῖν ὑμεῖς ἐψηφίσασθε, τοσούτω μοι δοκοῦσιν ἢ τῶν ἐκείνοι παρεσιδούσῃ ποιεῖν. ἄλλοτερον μὲν οὐδὲν ἔγωγε ματαίως θεοῖς, οὐκ ἢ εἰν ἄλλοις τί ποτ' εἴη τῆς εἰρημίας, ἀρῆν ἄνδρα δέικνυσι νῦν ἢ καὶ ἄλλον μοι δοκῶ διδάξαι. οἱ γὰρ ἀρχόντες, ἢ πνευ αὐτῶν (ἵνα μὴ πάντας λέγω) τῷ μὲν ὑμετέροις ψήφισμασιν, οὐδὲ τὸ μικρότατον φρονήσουσιν ὅπως ἢ λήθοντα. * εἰ μὲν οὐκ ἐπιβουλεύσῃ δικαίως αὐτὸ τὸ μοι τις ἐπέπληξεν, εἰ δὲ μὲν ἀλάλμα, ἐπιχλείν ὑμῖν ἢ ἐρύμην. νῦν δὲ οὐκ ἐνὶ καρδίᾳ περ οὐδέ πούτοις ἐλέηθην. εἰ δ' ἴσθ' ὅν ὑμῖν λειτουργεῖν δεῖ, θεωρησέσθαι αὐτοῖς οἴονταί με, ληροῦσι καὶ ταῦτα ἴσως ἐβύλαται ἂ καὶ θεωροδοκῶσιν. ἐγὼ δὲ οὐ ποιήσω ταῦτα. ἀλλ' ἐὰν μὲν δῶσι καὶ δέλω τὴν νῦν, ἢ τὰ θεωρητικῶν ποιήσω εἰ ἢ μή τοῖς αἰτίοις ὑμῖν ἔσποφῶν.

vs.

Οὐδὲν ἂν εὐφρονέσθαι ἀπειπεῖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω, ὡς οὐκ ἀπῆλθον ἀεὶ εἰς τὴν πόλιν, μάλα μὲν δὲ ἀρχῆς κηδὲν ἀσύμφορον θεωρεῖσθαι εἰ ἢ μὴ, παρεῖναι δὲ τοῖς ἐναντιωσομένοις. δεῖ μὲν τοῦ τούτου θεωρεῖσθαι καὶ δέλοισι ἀκούειν ὑμᾶς, καὶ διδάσκεισθαι. οἱ δὲ γὰρ πλείον ἐστὶν ἢ ἐροῦντα τὰ βέλπιστα, ἀνὰ μὴ τοῖς ἀκουσομένοις ἔχῃ καὶ μὲν ἐδὲ ἐκείνο ἀλυστελὲς μὲν ταῦτ' ἀπ' ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅς αἱ τις ὑμᾶς, ἢ δὲ καμῶν, ἢ δὲ ὡρῶν ἢ μέρας, ἢ δὲ ἄλλω πᾶσι αἰτίαν ὡς ἀκροῦσθαι. ταῦθ' ὅταν ποτὲ βούλησθε ὑμῖν αὐτῶν ὄντες ἀκούειν, ἐστὶν τὸν ἐξετάσειν τα πάλιν ἵνα, ἐὰν μὲν, ὡς φασι οἱ τότε πείσαντες, φανῆ, θεωρητικότερον θεωρήσετε, ὡς ἐλεγχον δεδωκότα. εἰ δὲ ἄρα μὴ τοιαῦτα ὀρεθῆ, καὶ ἄρῃ πορρωτέρω θεωρησέσθαι, ὅπως καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη, εἰ τοῖς τῶν κρατίστον ἀμεμπτεῖσιν, τὸ χεῖριστον ἀνάγκη θεωρεῖσθαι ἢ εἰ ἢ μὴ τὸ δεύτερον ἐν τῷ λοιπῷ ἐξείη μεταβουλεύσεσθαι.

vs.

Τοῖς μὲν ἄλλοις ἀπάται ἐγὼ γε ὅσοι τὴν ἀειδίαν προτεινομένοις ὅταν τί πισδύσῃ δικαίως αὐτοῖς πεισάσθαι. οὗτοι δὲ αὐτῶν ἀπὸν ἐγκαλοῦσιν, εἰ καὶ ἂν ἡμῖν τε, νῦν ἀναδέσθαι βούλεσθε τὴν ἀπάτην κυριωτέραν οἱόμενοι δὲ ἐστὶ τῆς μὲν τῆς χρόνου βασιάνου. τὴν μὲν οὐκ ἐπέων ἀποδῶν, οὐδὲ ὑμῖν ἴσως ἀγνοοῦσιν οἱ πολλοί. δεῖ δὲ ἴσθ' ὅν ὑμῖν θεωρητικῶν, ἐπειδὴ περὶ γέροντε λόγου τυχεῖν, ἂ τις ἢ γέται κρατίστα, λέγειν.

vs.

ΟΤΙ μὲν μέλλει σιωπῆσαι πίσῃ τῇ πόλει, τὸ

ἡμᾶς τὸν

ἐμαυτὸν τυγχάνω μάλιστα συμφέρον ὑμῖν, ταῦτ' ἔρο. **A** δὲ θεοὶ ὑμῖν τοσοῦτον, μήτε τοὶ ὀξείην κελύοντες ὑμᾶς δὲ τὸ νομίζω ἀδρείοις. μήτε τοὶ ἀπλήθειν ἐπιχειροῦντας δὲ τὸ κακοῖς. οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς ἔλεγχος, ὡς ἀδρες ἀθῆναιοι, τῶν τε λόγων καὶ τῶν πραγμάτων ἔστιν. ἀλλὰ δὲ νῦν εἰ βεβουλόμενοι ἡμᾶς φανώμεν, τότε ἢ (ἀρετῆ ταῦτα δοκῆ) τὰ τῆς ἀδρείας ὀποδίζασθαι. ἢ μὲρ οὐ ὑμετέρων προθυμία, παντὸς ἀξία, καὶ τοιαύτη παρέσιν, ὅταν αὐτὸς εὐζαυτο εἴνοις ἀντὶ τῆ πόλεως. νῦν δὲ ὅσα τυγχάνει ἀποδαιστέρα, τοσοῦτα δὲ μὲλλον προσιδεῖν. ὅπως εἰς δὲ ὄν καταχρήσασθε αὐτῆ οὐδένος γὰρ δὲ δοκίμῃ προθυμίας ἢ προαίρεσις ἀπὸ μὴ καὶ τὸ τέλος συμφέρον καὶ καλὸν λαβῆ. ἐγὼ δὲ οἶδα ὡς τε, ὡς ἀδρες ἀθῆναιοι, παρ' ὑμῖν ἀκούσας ἀνδρὸς οὐτε ἀσπίτου δοκίμουτος ἔστι, οὐτ' ἀπειροῦ πολέμου, ἰσχυροῦτος λέγων. ὅς ἐστι δὲ ὄν οὐτε προαίρεσιν κινδυνώσων τὸν στρατηγόν, ὅπως μὴ τὰ ἢ τὰ χυμῶσται ἀλλ' ὅπως τὰ οὐτω γὰρ εἴπε τὰ ῥήματα. ἡ δὲ ἢ πῶτο γνώριμον, ὅπ' ὅπως καλῶς ἀγωνίεται ἐλεγχῆ. ἐπειδὴ μὲρ ὄντω ὀξείησται τε ὅς ἀπὸ ἡγῆται, κύριος ὑμῖν ἔστιν. ἢ ἔκαστος ὑμῖν αὐτῶν στρατηγῆ. δὲ δὴ τὰ τοιαύτα φανώμεν βεβουλόμενοι δὲ ὄν πανταχῶς σωοῖσαι τῆ πόλει καὶ μὴ μὲλλον ἔνεκα ἐλπίδων τῆς παροῦσης δὲ δαιμονίας χεῖρὸν τι ποιήσεται.

ξ.

O γὰρ ἀνδρες ἀθῆναιοι, πρὸς ὄντα τοὶς προαίρεσιν, ἐγκαλέσται τοὶς καδίσασιν λόγον ταῦτα. ὅσα γὰρ ἀπὸ πλεονακίης ὀξείησται πρὸς αὐτὰ ἀνάγκη τοὶς τούτων αἰτίαις δὲ δοκίμῃ. οὐ μὲν ἀλλὰ μοι δοκοῦσιν αὐτοὶ φανερόν καδίσασιν οὐκ ὅτι τῶν τῆ πόλεως συμφερόντων προαίρεσται. οἱ γὰρ ὀξείησται μὲλλοντες, ἀπὸ πάλιν εἰς λόγον ἐλθῶσιν. οὐδὲ γὰρ, καὶ δεινὰ ποκίη ἡμᾶς φασί καὶ τοὶ ὄντα τοὶς ὀξείησται βελομένοισι, δεινὰ ποκίη αἰπῶσται ἢ ἡμῶσται ὑμᾶς τοὶς ἡμᾶς αὐτοὶς ὀξείησται πρὸς τῶν λέγων μὲν.

ξβ.

H μὲν δὲ καὶ ἀνδρες ἀθῆναιοι, τὴν ἰσῶν ὑπάρχειν παρ' ὑμῖν ὄντω τοὶς ἐπιχειροῦσιν, ὅσῶν περ τοὶς δὲ ὄντα ὀξείησται. ὁ μὲν γὰρ ἡ ὄντα τούτοις πεπίνησται, καὶ προαίρεσται ὑμᾶς τὸ ἢ μὴ τέλος ταῦτα ἔχειν, ἢ τυχή, καὶ τὸ βέλπον νῦν ὑμᾶς φερονεῖν, ἢ ὄξείησται ἔσται τούτων, γέρονε αἰτία. οὐ μὲν ἀλλ' ἐγὼ ἔσται πῶρρω νομίζω τὴ πόλιν ἔσται τὸ δὲ ὄντα ἀδικουῦσται λαμβάνω. ὡς ἀγαπητὸν εἶναι μοι δοκῆναι ὄντα ὅπως μὴ πείσασται, φυλάττεσται. τοσαῦτα τέχνη, καὶ ῥητέσται, ὅσῶν ὑπηρεσίησται πνέσται εἰσιν ἐφ' ὑμᾶς κατεσκευασμένασται. τῆσται μὲρ οὐ τούτων κακίας, οὐκ ἀπὸ τὰ παρὸν τῆσται δὲ ὄντα μάλιστα κατηγορήσται, βούλομαι δὲ ἔσται ὄντα ἀνομίζω συμφέρονσται, εἴπεσται.

ξβ.

H μὲν εἰωθῆσται πάντα τὸν χρόνον βλέπειν, ὡς ἀδρες ἀθῆναιοι, τὴν πόλιν λοιδορεῖσται καὶ παραχθῆσται καὶ νῦν γέρονε ὄξείησται αὐτῶσται, ὡσται αἰετῶσται. ἀξίον δὲ οὐκ οὐτω τοῖτοις ἐπιτημῶσται (ἴσται γὰρ ὄξείησται φιλονεικία ταῦτα προαίρεσται καὶ τὸ μὲρισον ἀπάντων, ὄπ' οὐ συμφέρεσται ταῦτα ποκίησται αὐτοῖς) ἀλλ' ὑμῖν, εἰ ποκίησται κοινῶν, ὡς ἀδρες ἀθῆναιοι, προαίρεσται καὶ μεγάλων στωειλεγμένοι, τῆσται ἰδίης λοιδορίας ἀπεροῦσται καδίσασται καὶ οὐ δὲ ὄντα ποκίησται αὐτοῖς λογισασται ποκίησται ὄπ' αἰ τῶσται ῥητέσται ἀπάντων, ἀπὸ κείσται.

vtilissima esse vobis, mibi persuasi: tantum precatus avobis, ne vel belli suscipiendi auctores propterea fortes, vel illorum aduersarios ignavos eadem de causa existimetis. Neque enim eadem est, Athenienses, probandarum & orationum & actionum ratio. Nunc enim prudenter deliberare vos decet: tum vero, si forte visum fuerit, edere fortia facinora. Ac vestra quidem alacritas quantum pretij, ac talis adest, qualem exoptarit is, qui reipublicæ consultum velit. quæ quantum vehementior est, atque præclarior: tantum magis providendum, ut ea opportunè utamini. Nullius enim rei susceptio laudatur, nisi finem etiam utilem sortiatur, & honestum. Ego vero, Athenienses, apud vos è viro me audisse memini, qui nec prudentia carere, nec imperitus rei militaris haberetur: Iphicratem dico, qui sic assereret, ad eundem esse duci discrimen belli, non ut vel hæc vel illa evenirent, sed ut hæc: his enim verbis utebatur. Facile autem intelligebatur, hoc eum velle, ut bene pugnaret. Suscepta igitur expeditione, is in quem collata est imperij auctoritas, suo vos arbitrato ducit. Nunc vero quisque vestrum belli duces estis. Itaque huiusmodi consilia vobis ineunda sunt, quæ ab omni parte conducant Reipublicæ: neque committendum, ut propter incertas spes quicquam isti felicitati periculosum admittatis.

L X.

Neminem fore putabam, Athenienses, qui actis suis fretus, cuiquam irascetur, in ea inquirenti. Quo enim illa sapius explorantur: eo maiore necesse est auctores illorum florere gloria. Verum ipsi mihi palam facere videntur, se res administrasse non ex utilitate Reipublicæ. Qui igitur, cum de integro ratio consiliorum actorumque reddenda est, sua facinora deprehensum iri prævident, tergiversantur, & nos indigna facere dicunt, Atqui si eos qui in acta vestra inquirent, iniquitatis accusatis: quid tandem nos de vobis dicemus, qui nos ipsi decepistis?

Improbi magistratus rationem reddere recusant.

L X I.

Aequum esset, Athenienses, vos non minus illis qui vos decipere voluerunt, quam iis qui potuerunt, irasci. Nam quod in ipsis fuit, fecerunt, eoque vos induxerunt. Quod vero irriti eorum conatus fuerunt: fortuna in causa est, & maior nunc prudentia vestra, quam tum cum ab istis traheremini. Ego vero tantum abesse puto nostram urbem, ut de iis à quibus læsa est, pœnam sumat: ut bene nobiscum agi videatur, si cauere possitis, ne quam ipsi cladem accipiatis. Tot imposturis, tot præstigiis, tot denique obsequiis oppugnamin. Ac istorum quidem improbitati accusandæ, tempus hoc non opportunum esse video. Volo autem his de rebus, propter quas surrexi, quæ utilia putem, dicere.

Cauete in fidas magis necessarium est, quam infidiatores viciis.

L X I I.

Conuiuia & tumultus, Athenienses, quæ perpetuo nocere solent, nunc etiam ab iisdem orta sunt, à quibus semper. Non autem tam isti reprehendendi sunt (fortassis enim ad ista facienda iracundia & æmulatione adducuntur, quodque omnium maximū est, priuata utilitate) quam vos Athenienses, qui publicis magnisque de rebus conuocati, priuatis conuiuiciis aures præbentes assidetis. neque hoc cum vestris animis cogitare potestis, omnium oratorum inter ipsos conuiuia, quæ extra iudicium facta

Oratorum inter se conuiuia, & auctoria conuocanda, plebis.

funt, tametsi de illis alios alij conuicerint, ed recide- dere denique, vt vos pœnas detis. Præter enim fortasse paucos (ne omnes dicam) nullus eorum alij conuiciatur, vt vllæ res vestræ corrigantur. Plurimum certè abest: sed facit ed quisque, vt ea quæ facere quendam asserunt, tametsi summum scelus * committendum sit, id ipse maiore cum ocio perpetret. Hæc ita se habere, ne mihi credite, sed ipsi paulisper considerate. Ecquis vnquam surrexit, qui diceret, Vestras opes depeculaturus prodij, Athenienses & non, vestra gratia? nemo sic dicit: sed pro vobis, & propter vos, & tales causas adferunt. Agite verò, considerate Athenienses, qui tandem fiat, vt summa rerum vestrarum, quibus omnes patrocinantur, loco nihilo meliore sit quam prius: isti verò qui pro vobis omnia, pro semetipsis nihil dixere, diues è mendicis facti sint? Quia se vos amare iactant: cum non vos, sed semetipfos ament. Id quidem vt rideritis, vt applauderitis, interdum etiam vt speraretis, vobis impertierunt. Sed adifici, constantèrque Reipublicæ tradere boni quicquam, ne vellent quidem. Quo enim die immodica ista infirmitate liberati fueritis, istos nec intae ri portò sustinebitis. Nunc verò drachina, chœ, quatuor obolis velut ægotantem populum la- ctant: ac omnino, quæ illi vobis præbent, simi- lita sunt cibis, quos medici ægotis dant, qui vt nec vires augent, nec emori sinant: sic & nec de- sperare, maiusve quippiam instituere sinunt: nec sa- tis ipsa esse possunt.

L X I I I.

Sacra ritè curata.

ET æquum, Athenienses, & honestum, & præclarum est, quod vos facere soletis, eius nobis etiam esse studium, diuinæ res vti piè ac religio- sè curentur. Ac nostra quidem curatio vobis opportunè cecidit. Nam & Ioui seruatori sacrificauimus, & Mineræ & Victoris: eaque sacra & pul- chra & salutaria vobis extierunt. Sacrificauimus item Suadellæ, & Matri deorum, & Apollini: qui- bus & ipsis litauimus. Fuerunt vobis etiam reli- quis diuis facta sacra, & tuta, & certa, & præclara, & salutaria. Accipite igitur à diis ea bona, quæ lar- giuntur.

L X I I I I.

Ad magi- stratus op- timi qui- que viri vl- trò vocan- di.

Fit quoddam, vt conicio, tempus aqud vos, Athenienses, quo populus adigebat, quencun- que vidisset hominem modestum & bonum, ad Reipublicam administrandam, ac fungendum ma- gistratu: non eorum qui id facere vellent penuria. Nam cum in aliis rebus omnibus nostram vibem fortunatam iudicem, vnicam hanc ei felicitatem su- per defuisse puto, vt iis deficeretur, qui Repub. frui vellent. Sed erat id inuentum populi præclarum, Athenienses, vtilèque Reipub. Nam & hi veluti * iu- gales è bonis & iustis viris adiuncti cæteris, eos ve- recundiores efficiebant: & viri è vestro numero bo- ni quidem illi iustèque magistratu fungentes, sed iidem nec impudenter ingerere sese, nec ambire suffragia edocti, ab honoribus nõ repellébatur. Nunc profus eodè modo quo sacerdotes, creatis. Sic ma- gistratus etiam. Et miramini, istum vobis esse bea- tum, istumque cõtinenter vobis surtrippere multa: a- liosque vestrum obambulare, felicitatem eorum prædicantes. Nam in eo peculiari estis ingenio, vt quæ vestræ prerogatiuæ sunt eas libenter abii- ciatis, deique illis feratis leges: vt si quis præfectos vrbs fuerit bis, & quæ sunt eius generis alia

ἄλλοις ἀλλήλοισι λοιδορεῖται, ὡς αἱ ἀλλήλοισι ἐξελήξα- σιν. ὑμῶς τὰς δὴ θύρας διδόναι ποιοῦσι. πῶς γὰρ ὀλίγων ἴσως, ἵνα μὴ πάντας εἶπω, οὐδεὶς αὐτῶν ἑατέρος θαυτερο- λοιδρεῖται, ἵνα βέλπον τὴν ὑμετέραν γῆν (πολλοὸν γὰρ καὶ δεῖ) ἀλλ' ἵνα, ὅτι δὲν ἄφασι ποιοῦνται, αἱ δὲ δι- δωτότατ' ἀνθρώπων ποιοῖεν, ταῦτ' αὐτὸς μὲν πλείονος ἡ- συχίας διαφράττει. ὅτι δὲ οὕτω ταῦτ' ἔχει, μὴ ἐμοὶ πι- στῶσθε, ἀλλ' ἐν βραχέσι λογισάσθε. ἐστὶν ὅπου τις ἀναστὰς εἶπε παρ' ὑμῶν πρόποτι βουλευόμενος τὴν λαβεῖν τῆν ὑμετέ- ρον, παρελήλυθα, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, ἔχ' ἴσθ' ὑμῶν, ἐδίει δὴ πτε. ἀλλ' ἴσθ' ὑμῶν, καὶ δι' ὑμῶν, καὶ ταύτας τὰς παροφάσεις λέγουσι. φέρε δὲ, σκέψασθε τὴν δὴ πτε, ὡς ἄν- δρες ἀθλιώται, ἴσθ' ὅτι ἅπαντες λέγουσιν, οὐδὲν βέλπον τοῖς ὄλοις νῦν, ἢ ἄλλοτερον φράττετε. οὕτω δὲ οἱ πᾶσι ἴσθ' ὑμῶν, ἴσθ' αὐτῶν δὲ οὐδεὶς ἐδὲν πρόποτ' εἰρηκός, ὡς πτωχῶν πλῆθοι γέγονασιν: ὅτι φασὶ ἄλλ', ὡς ἄνδρες ἀθλιώ- ται, φιλεῖν ὑμῶς φιλεῖσι δὲ οὐχ ὑμᾶς, ἀλλ' αὐτοὺς. καὶ γε- λῶσαι μὲν, καὶ δουρῆσαι καὶ ποτ' ἐλπίσαι, μετὰ δὲ καὶ ὑμῶν λαβεῖν τὴν κτήσασθαι τὴν πόλιν κερίας ἀγαθόν, ἐδὲν ἂν βούλοιντο ἢ γὰρ αἱ ἡμέρας τὴν λίαν ἀρρώστιας ἀπηλλα- γμτε. ταύτην τούτοις ἐδ' ὄρῳντες ἀνέξασθε. νῦν δὲ δραχμῆ καὶ ῥοῆ καὶ τετάρων ὀβολοῖς, ὡς περ αἰδωνοῦντα τὴν δὴ μὲν δέχουσι, ὁμοῖοτατα, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, τοῖς ἄλλοις τῆν ἰατρῶν σπῆος διδόντες ὑμῶν. καὶ γὰρ ἐκείνα οὐτ' ἰατρῶν εἰπ- θῶσι, ἔτε δ' ἀποθνήσκουσιν ἰατρῶν τῶντα ἔτε δ' ἀποθνήσκουσιν ἄλλοι τὴν μείζον φράττειν εἶ, ἔτε αὐτὰ ἔξαρκεῖν δὴ ὡνάται.

ξγ.

KAI δῆμον, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, καὶ καλόν, καὶ σω- δαίον, ὅπερ ὑμῶς εἰώθατε, καὶ ἡμῶς παροφῶν, ὅπως τὰ παρὰ τοῖς θεοῖς ἰσοθεῖς ἔξει. ἡμῶν οὐκ ἔμετρε γέ- γονεν ὅτι μέλεια ὑμῶν εἰς δέον. καὶ γὰρ ἐδύσαμ' ἡμῶν τὰ δι- τὰ σωτήρια, καὶ τὴν ἀθλιώτῃ, ὡς ἡ νικητὴ καὶ γέρονε καλὰ καὶ σωτήρια ταῦτ' ὑμῶν τὰ ἰερά ἐδύσαμ' ἡμῶν καὶ τὴν παιδοῖ, καὶ τὴν μητρὶ τῆν θεῶν, ὡς τὰ ἀπόλλωνι, καὶ ἑκαλλιερῆμ' καὶ ταῦτα. ἡμῶν δὲ ὑμῶν καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις, θεοῖς τυθέν- τα ἰερέα ἀσφαλῆ, καὶ βέβαια, ὡς καλὰ, καὶ σωτήρια, ἐ- χεσθε οὐκ ἄλλοι τῶν θεῶν διδόντων ταῦτα.

ξδ.

C H N περὶ ἡμῶν, χρόνος παρ' ὑμῶν, ὡς ἄνδρες ἀθλιώ- ται, ὅτε ἐπιπλάγχεζεν ὁ δῆμος, ὅτι αἱ ἀνθρώπων ἰ- δοὶ σάφρα καὶ χρεῖσον, φράττειν τὰ κοινὰ, καὶ ἀρ- χεῖν οὐ σπάνει τῆν τὸ βουλευόμενον ποιεῖν (πάντες γὰρ τὰλλα ὀτυχῆ τῶν πόλιν κερίας, ἐν οὐδὲ ποτ' ὀ- τυχησῶν τὸ νομίζω, ὅτι πλείω αὐτῶν τοῖς τὰ κοι- νὰ καρποῦσθαι βουλευόμενοι) ἀλλ' εὐρημα τὸ ἐπιπεί- το ὁ δῆμος αὐτὰ καλόν, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, καὶ λυσι- τελές τὴν πόλιν. οἶτε γὰρ συνοχεῖς οἶδε ἄλλοι ὀλιγύ- μωροι σφῆσι δὲ ἀνθρώπων σωδαίον, καὶ δικῶν ἀνδρῶν, ὀλιγαβέστεροις αὐτοῖς παρεῖχον οἶτε χρεῖσοι μὲν ὑμῶν καὶ δικῶν ἀρχοντες, μὴ πᾶσι δὲ οἰοῖτ' ἐνοχλεῖν καὶ ἄλλοι γέλλειν, οὐκ ἀπηλθόνοντο τῶν τῶν. νῦν δὲ παντάπασιν τὸν αὐτὴν ἔρασαν, ὡς ἄν- δρες ἀθλιώται, ὅτι περ τοῖς ἰερέα, οἶτε καδίστατε καὶ τοῖς ἀρχοντα. εἶτα θαυμάζετε, ἴσθ' ὅτι δὲν ἄλλοι δὴ δαίμων, καὶ ὁ δὲν ἡμῶν ἢ συνεχῶς πῶς λαμ- βάνων οἶδε ἄλλοι * φεῖντε τὰ τούτων ἀγαθὰ (η- λουῶντες δεινότατοι γὰρ ἐς ἀφέλεισθαι, ὅσα ὑμῶν ὑ- παρχει, καὶ νόμοις περὶ τούτων θεῶν. αἱ τις ἀστυρ- μήση δὲ, ἢ τὰ τοιαῦτα φραττειν εἶ ἄει τοῖς αὐτοῖς εἶν

καὶ τὸ μὲν τοῖς ὅπλοις ἀποδείξω ὄντας, ἴσως ἔχει ἀποφασίσειν· ἄλλοι δὲ τοῖς ἀλλοῖσι, οἳ ποιοῦσι μὲν οὐδὲν, χροῖν δὲ ἀτέλεστον ἔχουσιν αὐτοῖς, τετελεσμένη μωρία. ἀλλὰ καὶ ὑμῶν αὐτῶν (εἰσὶ δὲ οὐκ ὀλίγοι) ἀποφασίσειν χροῖν. αἱ γὰρ ὡς περ εἰς ζυγῶν ἰσότητος ἀπέσειν ὅς ἀν' ἀξίους ἢ τῶν μὲν ταῦτα αὐτοῖς.

At eosdem cum imperio esse perpetuò finatis. Ac quod ad eos quidem attinet qui versantur in rebus gerendis, excusationem fortissis habet. At tolerare ceteros, qui cum locum immunem occupent, ipsi prorsus nulla re occupantur, id extrema stultitia est. Quin & è vobis ipsus (estis autem haud pauci) alii sunt adducendi. Nam si tanquam stateram appenderitis: præponderabit ipse, qui erit dignus in posterum magistratu.

L X V.

ΤΟ μὲν, ὡς ἄνδρες ἀθλιωταῖοι, πεπεικότα ἐμαυτὸν ἔχειν πεισμένον εἰπεῖν ἀνίστασθαι καὶ καλὸν καὶ ἀποφασίσειν εἶναι μοι δοκεῖ. τὸ δὲ μὴ βουλομένοισι ἀκούειν βιάζεσθαι πάντεσσι ἐγὼ γε ἀγρὸν ἠγοῦμαι εἶναι. οἴομαι δὲ, εἰ μὴ ἐθέληστέ μοι πείθεσθαι τήμερον καὶ τὰ βέλτεστα μάλλον ὑμῶς ἐλέσθαι δυνήσεσθαι, καὶ τοῖς ἑστῶσι ἀναβαινόντων λόγους βραχεῖς ποιήσεν. τί οὐ συμβουλόωσιν ἀποφασίσειν μὲν, ὡς ἄνδρες ἀθλιωταῖοι, καὶ αὐτῶν σκοπεῖτε τὸν πατριῶτα λέγειν ἀξίου. πολλὰ γὰρ ἀλλὰ τις αὐτὸν ἀπέλθοι τὰ λόγους, ἢ πόλλ' αὐτὸν ἀπέσειν εἶποι· ἀλλὰ τις αὐτὸν ἀπέλθοι τούτων ἐνίοι, δεινὸν ὄντων. ἀλλ' εἰ μὲν ῥημάτων ἠκετε ἀκούσομεν ταῦτα λέγειν, ἢ ἀκούειν χροῖν. εἰ δὲ ὑμῶν ἀποφασίσειν αἰρίσεως βουλομένοισι αὐτὰ καὶ ἐαυτὰ πατριῶτα ἀποφασίσειν ὡς μάλα κέρειν ἀφελόντας ὅσοι λόγους περὶ ἡμῶν ἐξαπατῶν ἐν ὑμῶν οὐκ ἐστὶν λέγειν. δούτερον δὲ, ὅτι πᾶσι ἴσως ἀποφασίσειν ἐστὶν ἀκούειν τὸ τοῖς λόγους ἐλάττω εἶναι, σιωπῶντας ἀκούειν. καὶ μὲν γὰρ τὰ ταῦτα, ἢ ἐμὲνα συμφέρειν, καὶ πότερα δικαιοτέρα αὐτῶν ἀποφασίσειν ἢ πόλις οὐτ' εἰσὶ λόγους πολλὰ μὴ βουλομένοισι μάτλω ἀποφασίσειν οὐτὲ πάλιν τις αὐτοῖς εἰπεῖν ἔχοι. ὡς δὲ καὶ δικαιοτέρα ἀκούειν, καὶ ἀκούειν τὸν ἄποφασίσειν, καὶ λόγους ἐκ λόγου λέγειν, οὐδὲν ὅς τις οὐχὶ δυνάται αὐτὸν εἶναι ἢ τῶν ἀποφασίσειν οὐκ ἀπαλλάττειν λόγους, ἀλλὰ καὶ καὶ καὶ ἢ οὐδὲν εἰς χροῖν ἀποφασίσειν ἀκούειν. ἢ μὲν οὐκ εἰ μὴ γνώμη καὶ ὡν βουλομένοισι, ἢ δὲ ὅτιν.

ET honestum & decorum esse mihi videtur, Athenienses, ut qui se vtile aliquid reperisse putat, ad dicendum surgat: sed cogere inuitos ad audiendum, id ego prorsus esse turpe existimo. Spero autem, si mihi hodie auscultabitis, vos & id quod optimum est, rectius electuros, & suggestum confitentium sermones facturos esse breues. Quid igitur suadeo? Primum, Athenienses, ut de his ipsis quæ in deliberatione sunt, prodeuntē quæque dicere iubeatis. Multa enim alia complecti oratione possis, eaque dictu iucunda: si præsertim, ut istorum quidam, dicendo valeas. Quod si propter audienda verba conuenistis: ea tum audiri, tum dici debent. Sin de rerum delectu deliberaturi: moneo vos, ut ipsas res maximè nudas diiudicetis, repudiatis verbis omnibus, quæ seducere possunt. Hoc igitur vnum est quod dico: aliter illud, quod fortasse quibusdam admirabile videatur, ut, si orationes minui velitis, cum silentio auscultetis. Nam de eo quidem quod aut hæc aut illa conducant, aut quæ quibus in Republica præferenda sint, neque verba multa suppetunt, nisi quis frustra nugari velit: neque quisquam eadem inculcare denuò ausit. Iustum autem esse dicere, ut aliquis audiatur, & ad tumultum respondere, & sermonem ex sermone ferere: nemo est quin possit. Tumultuando igitur non liberamini orationibus: sed & superuacanea quædam audire necesse habetis. Mea verò sententia de his rebus, de quibus deliberatis, hæc est.

Nihil extra propositum dicendum: & omnes attentè audiendi.

ΙΕΡΩΝΤΜΟΥ ΒΟΛΦΙΟΥ ΤΠΟ
ἔσις τῆς Δημοσθένει ὁμιλησθέντος ἐπι-
ταφίου λόγου.

Αθλιωταῖοι, οἳ, τε λοιπὴ ἑλλήνων, δημοσθένους συμβουλοσάμενος καὶ ἀποφασίσειν ἀφελόντας ὅσοι λόγους περὶ ἡμῶν ἐξαπατῶν ἐν ὑμῶν οὐκ ἐστὶν λέγειν. δούτερον δὲ, ὅτι πᾶσι ἴσως ἀποφασίσειν ἐστὶν ἀκούειν τὸ τοῖς λόγους ἐλάττω εἶναι, σιωπῶντας ἀκούειν. καὶ μὲν γὰρ τὰ ταῦτα, ἢ ἐμὲνα συμφέρειν, καὶ πότερα δικαιοτέρα αὐτῶν ἀποφασίσειν ἢ πόλις οὐτ' εἰσὶ λόγους πολλὰ μὴ βουλομένοισι μάτλω ἀποφασίσειν οὐτὲ πάλιν τις αὐτοῖς εἰπεῖν ἔχοι. ὡς δὲ καὶ δικαιοτέρα ἀκούειν, καὶ ἀκούειν τὸν ἄποφασίσειν, καὶ λόγους ἐκ λόγου λέγειν, οὐδὲν ὅς τις οὐχὶ δυνάται αὐτὸν εἶναι ἢ τῶν ἀποφασίσειν οὐκ ἀπαλλάττειν λόγους, ἀλλὰ καὶ καὶ ἢ οὐδὲν εἰς χροῖν ἀποφασίσειν ἀκούειν. ἢ μὲν οὐκ εἰ μὴ γνώμη καὶ ὡν βουλομένοισι, ἢ δὲ ὅτιν.

ARGVMENTVM FVNEBRIS ORATIONIS per Hieronymum Vuolfium.

Athenienses, cæterique Græci, Demosthenis impulsu consiliis, bellum Philippo regi Macedonum cum antulissent: magno ad Chæronæam Bœotix oppidū prælio superati sunt. Relatis igitur Athenas interfectorum ossibus, & publicè de more sepultis, habita est in eorum laudem oratio: cum vt defunctis gratia referretur, & propinquorum luctus leuaretur: tum vt alij ciues ad patriam defendendam essent alacriores: laudabili sanè instituto. Accessit illud etiam, (quod ex Platonis Menexeno & Aeschiniæ oratione in Ctesiphontem, & ex hac ipsa colligi potest) vt interfectorum parentes (si qui erant tenuiores) dum viuerent, & liberi vsque ad virilem ætatem, publicè instituerentur & alerentur, & armis donarentur. Potuit igitur eis esse dulce & decorum pro patria mori, vt ait Horatius. Tametsi enim patria omnes omnium charitates complectitur, & ita de ciuibz meretur, vt ei gratia referenda potius sit, quam ab ea postulandum præmium, si quid in eam officij contuleris: tamen videmus præmiis & pœnis vulgus hominum moueri potissimum. Ordo orationis hic est. Exorditur ab ἀθλιωταῖοι, non posse fortissimos viros pro merito celebrari. & laudat morem Athenensium. Deinde, quia priuatam interfectorum nobilitatem proferre non poterat, publicam eis muratur, & in laudibus Athenensium diutius (vt in stercilibus argumentis plura præter rem quam ad rem esse solent, id quod & in Isocratico Helenæ encomio annotauimus) immoratus, tanquam nouo exordio conciliatis sibi auditorum animis, occisos laudat ab educatione, quæ